

Sygnatura akt I C 469/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

W., dnia 28-11-2013 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Paweł Kwiatkowski

Protokolant: Katarzyna Mulak

po rozpoznaniu w dniu 28-11-2013 r. we Wrocławiu

sprawy z powództwa R. B.

przeciwko (...) sp. z o.o. w S.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności (art. 840 kpc)

I. oddala powództwo;

II. nie obciąża powoda obowiązkiem zwrotu kosztów procesu stronie pozwanej.

I C 469/13

UZASADNIENIE

Pozwem złożonym w dniu 26 kwietnia 2013 r. powód R. B. domaga się pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty wydanego przez Sąd Rejonowy (...) w dniu 14 października 2002 r. (sygn. I (...)), zaopatrzonego w klauzule wykonalności postanowieniem tegoż Sądu z 23 lutego 2006 r. (sygn. I (...)) na rzecz strony pozwanej (...) sp. z o.o., ewentualnie o częściowe pozbawienie wykonalności w/w tytułu w zakresie odsetek zwłoki za okres od 20 października 2003 r. do 25 maja 2007 r. z powodu ich przedawnienia oraz odsetek zwłoki za okres od daty wykupienia długu przez pozwanego, o ile są to odsetki umowne w wysokości 40 % w stosunku rocznym, względnie o ile są to odsetki wyższe, niż odsetki ustawowe lub przewyższające czterokrotność stopy kredytu lombardowego NBP.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że strona pozwana odkupiła dług w 2005 r., a egzekucje komorniczą wszczęła 25 maja 2010 r., zatem jej roszczenie uległo przedawnieniu, stosownie do art. 118 kc, jako roszczenie związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, a stosownie do art. 125 § 1 kc roszczenie o odsetki, jako roszczenie o świadczenie okresowe uległo przedawnieniu za okres trzy lata wstecz przed datą wszczęcia egzekucji w dniu 25 maja 2010 r., tj. za okres do 25 maja 2007 r.

Powód wskazał również, że dług w całości zapłacił w 2011 r. lub 2012 r., albowiem Komornik ściągnął od niego kwotę przekraczającą wysokość zadłużenia.

Dodatkowo powód zarzucił, że umowa pożyczki, z której strona pozwana wywodzi swoje roszczenie była nieważna w części, co do odsetek w wysokości 40 % w stosunku rocznym Strona pozwana nie jest przy tym uprawniona do pobierania odsetek umownych wyższych, niż odsetki ustawowe i wyższych, niż 4-krotność stopy kredytu lombardowego NBP.

W odpowiedzi na pozew złożonej w dniu 2 września 2013 r. strona pozwana (...) sp. z o.o. wniosła o oddalenie powództwa.

Strona pozwana zarzuciła w szczególności, że zarzut przedawnienia roszczenia objętego kwestionowanym tytułem wykonawczym jest chybiony. Wierzyciel dokonał bowiem kilkakrotnie czynności przerywających bieg przedawnienia. Ponadto wskazała, że dług powoda nie został w całości zapłacony, zarzucając nadto, że powód nie powołuje się na jakiegokolwiek wpłaty, których dokonałby z pominięciem organu egzekucyjnego. Zarzuciła wreszcie, że w powództwie przeciwegzekucyjnym nie ma możliwości kwestionowania wysokości odsetek ustalonych tytułem wykonawczym.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

Nakazem zapłaty z 14 października 2002 r. wydanym przez Sąd Rejonowy (...)w dniu 14 października 2002 r. zasądzono od pozwanego R. B.na rzecz (...) im. F. S.w G.kwotę 5528 zł z ustawowymi odsetkami liczonymi od kwoty 759,09 zł od dnia 6 sierpnia 2002 r. do dnia zapłaty oraz odsetkami w wysokości 40 % w stosunku rocznym liczonymi od kwoty 4768,91 zł od dnia 6 sierpnia 2002 r., do dnia zapłaty, a także kwotą 1225,60 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. Nakaz ten stał się prawomocny z dniem 26 marca 2003 r. W dniu 27 marca 2003 r. strona powodowa złożyła wniosek o nadanie w/w tytułowi klauzuli wykonalności, tytuł wykonawczy wydano jej w dniu 21 października 2003 r.

Zobowiązanie powoda wynikało z poręczenia długu wynikającego z umowy pożyczki zawartej przez osobę trzecią. W umowie poręczonej zastrzeżono odsetki wg zmiennej stopy procentowej ustalonej przez zarząd pożyczkodawcy, która w dacie udzielania poręczenia wynosił 80 % w stosunku rocznym..

(dowód: akta tutejszego Sądu I (...)w załączeniu do akt głównych)

W/w oprocentowanie zadłużenia przeterminowanego zmniejszono z dniem 10 stycznia 2002 r. do 40 % rocznie, a w kolejnych latach, aż do dnia wydania wyroku w niniejszej sprawie nie ulegało już zmniejszeniu, bądź zwiększeniu.

(dowód: uchwały zarządu (...) im. (...) – k. 115-131)

W dniu 25 listopada 2003 r. przeciwko R. B. złożono wniosek o wszczęcie egzekucji na podstawie w/w tytułu, postępowanie egzekucyjne ostatecznie umorzono jako bezskuteczne ze skutkiem na 13 stycznia 2005 r.

(dowód: Akta komornika sądowego dawnego Rewiru (...)przy tutejszym Sądzie II Km (...)w załączeniu do akt głównych)

W dniu 8 listopada 2005 r. wierzytelność objętą w/w tytułem nabyła (...) sp. z o.o., która 13 lutego 2006 r. złożyła wniosek o nadanie na jej rzecz klauzuli wykonalności. Wniosek ten uwzględniono postanowieniem tutejszego Sądu z 23 lutego 2006 r. (sygn. I (...)).

(dowód: akta I (...)w załączeniu do akt głównych)

(...) sp. z o.o. złożyła wniosek o wszczęcie egzekucji przeciwko R. B. na podstawie w/w tytułu wykonawczego w dniu 30 marca 2007 r. Postępowanie umorzono jako bezskuteczne ze skutkiem na 3 stycznia 2008 r.

(dowód: akta komornika sądowego dawnego rewiru(...)przy tutejszym Sądzie (...) w załączeniu do akt głównych)

Kolejny raz (...) sp. z o.o. złożyła wniosek o wszczęcie egzekucji na podstawie w/w tytułu wykonawczego w dniu 25 maja 2010 r., a postępowanie egzekucyjne do dnia wydania wyroku w niniejszej sprawie nie zostało zakończone.

(dowód: akta komornika sądowego M. K.(...)w załączeniu do akt głównych)

Mając powyższe na uwadze, Sąd zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 840 § 1 pkt 2 kpc dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności, jeżeli po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane

Zdaniem Sądu zdarzeń takich powód jednak nie wykazał. W szczególności wypada zauważyć, że zgodnie z art. 125 § 1 kc roszczenie stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu przedawnia się z upływem lat dziesięciu, a roszczenie o świadczenie okresowe należne w przyszłości ulega przedawnieniu trzyletniemu. Bieg przedawnienia przerywa się jednak przez każdą czynność przed sądem lub organem egzekucyjnym przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia albo zaspokojenia roszczenia (por. art. 123 § 1 pkt 1 kc), a po każdym przerwaniu przedawnienie biegnie na nowo (por. art. 124 § 1 kpc). W razie przerwania przedawnienia przez czynność w postępowaniu sądowym lub egzekucyjnym przedawnienie nie biegnie na nowo, dopóki postępowanie to nie zostanie zakończone (por. art. 124 § 1 kpc).

W rozpoznawanej sprawie pierwotny tytuł wykonawczy przeciwko powodowi stał się prawomocny 26 marca 2003 r. Pierwsze postępowanie egzekucyjne przeciwko powodowi wszczęto w 2003 r., a umorzono 29 grudnia 2004 r., przy czym postanowienie o umorzeniu egzekucji stało się prawomocne w dniu 13 stycznia 2005 r. (por. akta Komornika Sądowego przy (...)R. K.Km 12542/03) Przed upływem trzech lat od wskazanej daty aktualny wierzyciel przerwał bieg przedawnienia najpierw przez złożenie wniosku o nadanie na jego rzecz klauzuli wykonalności, otrzymując tytuł wykonawczy w dniu 23 lutego 2006 r. (por. akta tutejszego Sądu I (...)), a następnie składając w dniu 30 marca 2007 r. wniosek egzekucyjny do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym (...)M. K.. Kolejne postępowanie egzekucyjne prowadzone pod sygnaturą Km (...)zostało umorzono w dniu 10 grudnia 2007 r. Przed upływem trzech lat od tej daty – w dniu 25 maja 2010 r. wierzyciel złożył kolejny wniosek o wszczęcie egzekucji – w dniu 25 maja 2010 r. Egzekucja ta prowadzona jest przez Komornika R. K.pod sygnaturą Km (...) do chwili obecnej. Z powyższego wynika, że wierzyciel pierwotny i aktualny dokonywali czynności w celu egzekwowania roszczenia przeciwko pozwanemu w ten sposób, że nie doprowadzili do przedawnienia tego roszczenia.

Drugi zarzut pozwanego związany był z wykonaniem jego świadczenia. W tym zakresie wypada jednak zauważyć, że zarzut spełnienia świadczenia może dotyczyć jedynie zapłaty poza postępowaniem egzekucyjnym. Tego rodzaju zapłaty komornik nie może bowiem uwzględnić przy prowadzeniu egzekucji, z uwagi na związanie treścią tytułu wykonawczego (por. art. 804 kpc).

Dłużnik nie może natomiast domagać się pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w toku egzekucji, powołując się wyłącznie (jak to miało miejsce w niniejszej sprawie) na fakt przymusowego ściągnięcia długu w toku tej egzekucji. Inaczej bowiem każda, chociażby minimalna ściągnięta przez komornika kwota rodziłaby prawo do wytoczenia powództwa przeciwegzekucyjnego, co jest wnioskiem absurdalnym. Jeżeli dłużnik uważa, że komornik ściągnął kwotę wyższą, niż wynikająca z tytułu egzekucyjnego, powinien domagać się umorzenia egzekucji, jako pozostającej w oczywistej sprzeczności z treścią tytułu wykonawczego (por. art. 825 pkt 3 kpc).

Odnośnie zarzutu nadmiernych odsetek i nieważności umowy objętej poręczeniem, a będącej źródłem zobowiązania powoda, wypada zauważyć, że nie może on zostać skutecznie podniesiony w powództwie przeciwegzekucyjnym, albowiem nie dotyczy zdarzeń, które nastąpiły po powstaniu tego tytułu. Właściwą drogą w tym zakresie byłoby zgłoszenie tego rodzaju zarzutów w sprzeciwie od wydanego w sprawie nakazu zapłaty.

Należy podkreślić, że z umowy przedłożonej przez pozwaną spółkę w sprawie I (...)wynikało, że nabyła ona całą wierzytelność objętą nakazem zapłaty wydanym w sprawie I (...), a więc również wierzytelność odsetkową. Taki przelew był możliwy zgodnie z art. 509 § 1 kc. W szczególności przelewowi roszczenia odsetkowego nie sprzeciwiał się fakt, iż nabywca wierzytelności nie jest podmiotem udzielającym pożyczek. Z przepisów prawa cywilnego nie da się wywieść zakazu przelewu na rzecz wyspecjalizowanej firmy windykacyjnej, jaka bezspornie jest pozwany.

Należy podkreślić, że umowa z powodem, z której wynikało prawo do naliczenia odsetek w wysokości 40 % rocznie, została zawarta w dniu 23 października 2001 r., a więc przed zmianą kodeksu cywilnego ustawą z 7 lipca 2005 r. (Dz. Ust. nr 157, poz. 1316). Zmiana ta wprowadzała w art. 359 § 2¹ maksymalną wysokość odsetek, weszła jednak w życie 20 lutego 2006 r., a więc nie tylko po zawarciu umowy przez powoda, ale także po zawarciu umowy przelewu. Zgodnie z art. 5 ustawy z 7 lipca 2005 r. przepisy zmienionego kodeksu cywilnego stosowano jedynie do czynności prawnych

dokonywanych po jej wejściu w życie. Zakaz zastrzegania odsetek wyższych, niż wskazane w w/w przepisie nie dotyczył więc czynności zdziałanej z udziałem powoda.

Należy także podkreślić, że oprocentowanie pożyczki poręczonej przez powoda nie uległo po 10 stycznia 2002 r. żadnej zmianie. Wynika to z uchwał zarządu pierwotnego pożyczkodawcy, złożonych na wezwanie sądu. Należy podkreślić, że nieporozumieniem było żądanie pełnomocnika powoda, ażeby osoba trzecia zobowiązana do złożenia dokumentu stosownie do art. 248 kc doręczyła te dokumenty bezpośrednio pełnomocnikowi powoda na podstawie art. 132 § 1 kpc. Przepis ten dotyczy bowiem jedynie doręczeń pism procesowych pomiędzy stronami procesu. (...) im. (...) takim podmiotem nie był.

W toku procesu pojawił się także zarzut niewłaściwego umocowania pełnomocnika strony pozwanej. Z odpisu złożonego pełnomocnictwa (k. 41) wynikało jednak, że radca prawny M. J. została umocowana do reprezentowania pozwanego przed sądami powszechnymi. Tego rodzaju pełnomocnictwo mogło mieć zgodnie z art. 88 kpc charakter ogólny, dziwiła więc wątpliwość pełnomocnika powoda w tym zakresie.

Bez znaczenia pozostawał także zarzut nierozstrzygnięcia wniosku powoda o sprostowanie tytułu wykonawczego. Nawet uwzględnienie tego wniosku nie wpłynęłoby na zasadność zarzutów zgłoszonych w niniejszym postępowaniu.

Mając powyższe na uwadze, Sąd stwierdził, że powód nie był w stanie wykazać przesłanek do pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego tytułu wykonawczego i oddalił powództwo, jak w pkt I wyroku.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 102 kpc. Zdaniem Sądu przebieg procesu pokazał, że powód jest osoba wyjątkowo nieporadną. Doprowadził bowiem swoim zachowaniem do wielokrotnego zwiększenia pierwotnego długu. Dzięki temu strona pozwana osiągnęła znaczny zysk wynikający z zastrzeżonych odsetek. Zasądzenie od powoda dalszych kosztów byłoby w tej sytuacji niesprawiedliwe.